

628

## Per una sana educazione occorre evitare gli eccessi (anno 1996)

"Ηδη δέ τινας ἐγὼ εἶδον πατέρας, οἵς τὸ λίαν φιλεῖν τοῦ μὴ φιλεῖν αἴτιον κατέστη. Τί οὖν ἔστιν ὁ βούλομαι λέγειν, ἵνα τῷ παραδείγματι φωτεινότερον ποιήσω τὸν λόγον; Σπεύδοντες γάρ τοὺς παῖδας ἐν πᾶσι τάχιον πρωτεῦσαι πόνους αὐτοῖς ὑπερμέτρους ἐπιβάλλουσιν, οἵς ἀπαυδῶντες ἐκπίπτουσι, καὶ ἄλλως βαρυνόμενοι ταῖς κακοπαθείαις οὐδὲ δέχονται τὴν μάθησιν εὐηγίως. "Ωσπερ γάρ τὰ φυτὰ τοῖς μὲν μετρίοις ὕδασι τρέφεται, τοῖς δὲ πολλοῖς πνίγεται, τὸν αὐτὸν τρόπον ψυχὴ τοῖς μὲν συμμέτροις αὔξεται πόνοις, τοῖς δ' ὑπερβάλλουσι βαπτίζεται. Δοτέον οὖν τοῖς παισὶν ἀναπνοὴν τῶν συνεχῶν πόνων, ἐνθυμουμένους ὅτι πᾶς ὁ βίος ἡμῶν εἰς ἀνεσιν καὶ σπουδὴν διήρηται. Καὶ διὰ τοῦτ' οὐ μόνον ἐγρήγορσις ἀλλὰ καὶ ὑπνος εὐρέθη, οὐδὲ πόλεμος ἀλλὰ καὶ εἰρήνη, οὐδὲ χειμών ἀλλὰ καὶ εύδια, οὐδὲ ἐνεργοὶ πράξεις ἀλλὰ καὶ ἔορταί. Συνελόντι δ' εἰπεῖν ἡ ἀνάπαυσις τῶν πόνων ἔστιν ἄρτυμα. Καὶ οὐκ ἐπὶ τῶν ζῷων μόνων τοῦτ' ἂν ἴδοι τις γιγνόμενον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων· καὶ γάρ τὰ τόξα καὶ τὰς λύρας ἀνίεμεν, ἵν' ἐπιτεῖναι δυνηθῶμεν. Καθόλου δὲ σώζεται σῶμα μὲν ἐνδείᾳ καὶ πληρώσει, ψυχὴ δ' ἀνέσει καὶ πόνῳ. Ἄξιον δ' ἐπιτιμᾶν τῶν πατέρων ἐνίοις, οἵτινες παιδαγωγοῖς καὶ διδασκάλοις ἐπιτρέψαντες τοὺς νίεῖς αὐτοὶ τῆς τούτων μαθήσεως οὗτ' αὐτόπται γίγνονται τὸ παράπαν οὕτ' αὐτήκοοι, πλεῖστον τοῦ δέοντος ἀμαρτάνοντες.

PLUTARCO

Traduzione:

.....  
 .....